

Personförsäkringsnämnden

161-2005 PFN

Narkotiska preparats samband med dödsfall

Att NN innan olyckan intagit en icke normal mängd smärtstillande medel har i stor utsträckning bidragit till att olyckan inträffade. Försäkringsvillkorens undantag avseende skada som orsakats av den försäkrade vid uppsåtlig handling under påverkan av narkotiska preparat är därför tillämpligt.

BAKGRUND

NN drunknade i sin egen swimmingpool. Av dödsattesten framgår att han avled mellan den 10–12 augusti. NN påträffades av sin maka. Makarna var gifta men bodde inte ihop. Poolen, som fanns inomhus i ett poolhus, var vid olyckstillfället täckt med ett överdrag av kraftig plast med isolerande cirka en centimeter stora luftkuddar. Plastskyddet var inte förankrat utan låg cirka en meter över poolkanten på kortsidorna och i poolkanten flytande på vattnet vid långsidorna. NN led sedan lång tid tillbaka av en förslitningsskada i höger axel. För att motverka smärtorna medicinerade han med starka smärtlindrande medel. Den aktuella dagen satt NN troligen ute i den ovanligt starka värmen. På uteplatsen påträffades ett vält rottingbord med krossad glasskiva och det var fullt med glasskärvor på altanplattorna intill en där stående solsäng. Det fanns också blod på några av glasskärvorna. Av okänd anledning har NN av allt att döma gått in i poolhuset och där fallit över glasbordet och därefter, på vägen in i huset, fallit i poolen. NN hade tre livförsäkringar. Ett annat bolag har konstaterat att dödsfallet inträffat genom drunkning till följd av olycksfall och därför betalat ut försäkringsersättning.

BOLAGETS BESLUT

Bolaget har avböjt att betala ut ersättning och bland annat anfört: Försäkringen omfattar dödsfall genom olycksfallsskada. Med olycksfallsskada menas kroppsskada som drabbar den försäkrade ofrivilligt genom plötslig yttre händelse. NN har i starkt läkemedelspåverkat tillstånd fallit i bassängen och drunknat. Försäkringen gäller inte vid dödsfall genom olycksfall som orsakats av sjukdom eller där sjukdomen förvärrat olycksfallets följder. NN har under åren haft ett flertal luxationer (förslitningsskador) av höger axel som lett till kroniskt smärttillstånd, vilket han medicinerade för. Försäkringen gäller inte vid dödsfall genom olycksfallsskada som orsakats av den försäkrade vid uppsåtlig handling, under påverkan av alkohol eller andra berusningsmedel, sömnmedel eller narkotiska preparat. NN:s rättsmedicinska utlåtande anger att i hans blod från lår påvisats dextropropoxifen i en koncentration som påtagligt överskrider den som vanligen förekommer vid normal medicinering med detta läkemedel.

FÖRSÄKRINGSTAGARENS INSTÄLLNING

Efterlevande maka har bland annat anfört följande:

Bolaget har gjort gällande att försäkringsersättning inte skall betalas ut eftersom dödsfallet orsakats genom olycksfall som orsakats av sjukdom eller där sjukdomen förvärrat olycksfallets följder. Denna invändning innebär ett åberopande av ett undantag från försäkringens tillämplighet för vilket bolaget har bevisbördan. NN led som ovan nämnts av svår smärta i en axel. Det finns i ärendet inte någon bevisning som tyder på att axelskadan i sig skulle ha haft något med olycksfallet att göra. Makan bestrider att så är fallet. Bolaget har vidare gjort gällande att försäkringsersättning ändå inte skall betalas ut, eftersom NN var påverkad av kraftig medicin vid olyckstillfället. Bolaget åberopar således även i denna del ett undantag från försäkringens tillämplighet. Det är bolaget som har bevisbördan för att olycksfallsskadan har orsakats av NN under påverkan av narkotiska preparat. Det räcker inte att konstatera att NN var påverkad av narkotiska preparat utan bolaget skall också styrka att det var denna påverkan som orsakade olycksfallsskadan. Makan bestrider att undantaget i försäkringen är tillämpligt. Även om NN hade läkemedel i blodet vid tidpunkten för olyckan så har detta förhållande

inte orsakat drunkningen. Det finns i handlingarna inte något underlag som redogör för graden av läkemedelspåverkan och dess sannolika effekter. Värktabletterna som NN hade tagit hade tidigare skrivits ut till hans då 14-åriga dotter på sjukhuset i Kristianstad. Tabletterna heter Dexofen. Makan bestrider att läkemedelspåverkan orsakat NN:s dödsfall. NN hade inte kunnat ta sig upp ur poolen även om han inte haft läkemedel i blodet. Det finns inte heller något underlag som visar att orsaken till att NN ramlade i poolen på sätt som skedde var att han hade läkemedel i blodet vid tidpunkten för olyckan. Det är lika sannolikt att han hade ramlat i poolen även om han inte hade medicinerat. Dagen för olyckan var en av de varmaste under en av de varmaste somrarna. Gården där NN satt och solade var omgärdad av höga träd och helt insynsskyddad, varför det torde ha varit oerhört varmt. Det är sannolikt att NN var kraftigt påverkad av värmen och att denna påverkan haft betydelse för händelseförloppet. Han kan även ha drabbats av solblindhet, värmeysel eller varit smärtpåverkad efter fallet mot glasbordet och därför trillat i poolen. Sammanfattningsvis bestrider makan att det finns någon tillämplig inskränkning i försäkringens giltighet. Makan vidhåller sitt yrkande att bolaget skall betala ut försäkringsersättning om 1 000 000 kronor jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 10 november 2002 till dess betalning sker.

BOLAGETS INSTÄLLNING

Bolaget har vidhållit sin inställning och därvid bland annat anfört:

Beträffande undantagen i försäkringsvillkoren noterar vi följande. Av ärendet framgår att NN medvetet intagit läkemedel i en mängd som han var medveten innebar stark påverkan och dödsfara. Han var också uppenbarligen medveten om hur läkemedlen påverkar kroppen, det vill säga att det ger andningsdepression, cirkulationspåverkan/kollaps och sammanhängande omtöcknande, spasmer etc., allt medförande att han skulle bli yr, desorienterad etc. och slutligen inte skulle förmå hålla sig stående. Det finns således ingen plötslig oförutsedd händelse – se definitionen av olycksfallsskada i villkorens punkt 4.1, däremot ett uppsåt att inta en skadlig mängd läkemedel. Försäkringsvillkorets undantag i punkt 5.4 undantar förutom vid uppsåt även händelser som orsakats genom alkohol eller andra berusningsmedel, sömnmedel eller narkotiska preparat. Dexofen är en opioid som är ett preparat som missbrukas i så stor utsträckning att fråga var om totalt förbud men som enligt Läkemedelsverkets beslut i våras fick finnas kvar.

NÄMNDENS BEDÖMNING

Av försäkringsvillkoren punkten 5.4 framgår att försäkringen inte gäller om skada orsakats av den försäkrade vid uppsåtlig handling, under påverkan av alkohol eller andra berusningsmedel, sömnmedel eller narkotiska preparat.

Utredningen i ärendet visar att NN haft en onormalt stor mängd smärtstillande medel i kroppen då händelsen inträffade.

Nämnden, biträdd av rådgivande läkare, finner det sannolikt att det förhållandet att NN intagit smärtstillande medel – nämligen dexofen - i icke normal omfattning före händelsen i stor utsträckning bidragit till att händelsen inträffat. Vid denna bedömning är försäkringsvillkorens undantag i den ovan nämnda punkten 5.4 tillämplig. Bolaget har därför haft fog för sitt beslut att avböja att utge ersättning från försäkringen.

Ämne **Dödsfallsskada, kausalitet**

Årtal för beslut **2006**

Diarienummer **161-2005 PFN**